

her og nu, men det er også et spørgsmål om at rejse en diskussion. Og man må sige, at den jo for så vidt er lettere at rejse, når man tager det, udenrigsministeren siger, nemlig at IAEA ikke er særlig aktiv med hensyn til at promovere a-kraft i dag – de er jo ikke helt inaktive med hensyn til det.

Vi finder, at den her diskussion er vigtig, ikke fordi vi siger, at man skal blande sig i alt, hvad andre lande gør, men fordi det også er problematisk at have synspunktet, at vi slet ikke skal blande os i det, fordi der her altså er tale om en teknologi, der, når den anvendes, er grænseoverskridende. Transporterne er grænseoverskridende og spredning handler jo netop om det, der er grænseoverskridende – hvis uheldet er ude, er det i høj grad grænseoverskridende, fordi det rammer meget hårdt. Altså, det er jo heldigt, kan man sige, og godt for os, at vi ikke har haft andre rigtig store uheld end Tjernobyhuheldet. Der var dog også et stort uheld på Tremileøen i USA for trods alt ikke så mange årtier siden, og vi ved, hvor katastrofalt det er, og hvor vanvittigt mange mennesker det rammer.

Nu er det ikke ret lang tid siden, der var mindedag for Tjernoby, og der kom alle historierne frem, også en del af dem, der er blevet undertrykt af det tidligere Sovjetunionen og det nuværende Rusland, fordi man ikke ville have sandheden frem om, hvor hårdt det har ramt både de mennesker, der uden at vide, hvad de blev sat til, blev sat til at rydde op på Tjernobyværket, og som blev frygtelig syge, og de mennesker, der boede i en stor radius omkring stedet.

Man må sige, at vi også godt ved, at det jo ikke nødvendigvis er demokratiske beslutninger, der sker i mange af de lande, der har a-kraft. Lad os nu tage et land som Kina. Vi ved jo alle sammen godt, at det ikke er demokratiske beslutninger, der træffes, når mennesker skal bo i nærheden af a-kraftværker eller nye a-kraftværker eller kan komme til at bo i nærheden af dem. De har jo ingen indflydelse på det. Så jeg synes også, vi har en forpligtelse til at rejse den her diskussion om, hvor farligt det er. Hermed behøver vi jo ikke at sige, at vi så i øvrigt vil bestemme, om kineserne, inderne, franskmændene osv. skal have a-kraft – det er jo dog deres beslutning, det er jeg med på. Men det at rejse diskussionen synes jeg er vigtigt. Og jeg synes, at det er meget vigtigt, både fordi vi har så mange steder i verden, hvor der er en stor risiko for spredning, og fordi der, når man ser på klimaspørgsmålet og den globale opvarmning, altså

er mange, som tænker: Kan a-kraft ikke være en løsning for os?

Der vil jeg sige, at det er en meget dårlig løsning, fordi man bytter et stort og globalt miljøproblem ud med en risiko og et andet miljøproblem. Man binder sig også til en teknologi, hvor ressourcerne – og det har vi næsten ikke diskuteret i dag – er meget begrænsede. Altså, hvis man bare tager den a-kraft-kapacitet, der i dag er på globalt plan, så er der anslået uran nok til, at den på det niveau kan køre videre i 70-80 år – nogle siger i lidt længere tid, nogle siger i kortere tid, men det er nogenlunde der, niveauet ligger.

Kl. 14.50

Så man binder sig altså til en ny afhængighed frem for at satse på de teknologier, som kan give mere varige løsninger. Og der synes jeg, som jeg har sagt tidligere, at det er udmærket at koble det her med at sige: Vi bidrager, og vi vil gerne bidrage til en større overførsel af teknologier til ulandene; det gælder vedvarende energi; det gælder højere energieffektivitet; og det gælder energibesparelser. For nok bidrager vi i dag, men det er trods alt på et meget lille plan, og selv om EU klart er begyndt at sende andre signaler, må vi jo også sige, at det her ikke rigtig har sat sig igennem i EU's bistandspolitik.

Det har for den sags skyld heller ikke sat sig rigtig igennem i dansk bistandspolitik. Vi taler om det, ordene er der, men vi har ikke fået vendt skuden, sådan at vi for alvor har erkendt og sagt: Ja, energiforsyning og en bæredygtig energiforsyning er forudsætningen for, at man også kan skabe økonomisk udvikling og økonomisk uafhængighed i den tredje verden, hvad enten vi taler om det meget, meget hårdt ramte kontinent Afrika, hvor under 20 pct. af befolkningen overhovedet har adgang til el, eller vi taler om de ulande, som er i vækst, nemlig Kina, Indien, Brasilien osv., og som jo også har brug for at få deres fattige befolkning ud af fattigdommen. Og det kan ikke lade sig gøre, uden man har energiforsyning. Og vi ved alle sammen, at hvis det skal ske på den måde, vi har gjort det i den rige del af verden, går det rigtig galt for os alle sammen. Så jeg synes også, vi har en moralsk forpligtelse til at tage de her spørgsmål op.

Der er jo mange forskellige måder, man kan gøre det på. Og det er klart, at man kan gøre det på en dårlig måde ved bare at smække et forslag på bordet og sige: Sådan her. Man kan også gøre det på en god måde, hvor man siger: Vi synes, det er vigtigt at tage den her diskussion; vi sy-